

rode. Dunajski listi so uže naprej bahali se, da ti desetaki za Slované niso ne takraj ne unkraj Litave, ker tukaj je gospod nemec, tam pa magjar; debel denar pa dobi v roko sam gospod, za hlapce je le drobiž. Eden takih listov je celó rekel, da ti nemško-magjarski desetaki Slovanom ne bodo na poti, vsaj tako nobeden ne bo dobil nobenega v roko.

Al glej čudo! Prvi menda so jih dobili v roko Čehi, ki izmed vseh dežel največ davka plačujejo. Čeh je pa nekako čuden človek. Dunajski judje in „ustauhi“ ga uže dolgo zapazujejo, pa ga vendar ne morejo spaziti. Ta Čeh ima še to trmo, da misli, da v Avstriji tudi on kaj veljá in da se mu ne more kar meni nič tebi nič po glavi hoditi. Ker ima uže toliko premoženja, da večkrat vidi tudi debelejši denar, mu je prišel novi nemško-magjarski desetak vendar le v roke. Nekaj je pač slišal o njem in ker se zavoljo ponemčevalnih šol tudi tam še dobé ljudjé, ki vedó, kaj je „Zehn Gulden“, pa so hoteli svoje rojake varovati škode, da bi po goli desetici (10) na bankovcu zapeljani ne dajali teh „flik“ za 10 krajcarjev, je šel Čeh in zapisal ali pritisnil na rob bankovca „Plati deset zlatych“ (po naše: „plača deset goldinarjev“), in to le z dobrim namenom, da poduči svoje rojake, ki ne umejo ne nemški in ne magjarski, koliko je ta bankovec vreden.

Ha! Zdaj je pa dunajski ministrov prekucevalec in slovanožerec vjel na trnik res kaj vredno ribo. Tako „onečedeni“ bankovec je brž pokazal ustavaškemu višemu sodišču ali areopagu in ministerstvo Taaffejevo obsodil, da mora odstopiti, in da zoper to obsodbo ni nikjer nobene pritožbe. Ob enem je poslal tako omažeževani „corpus delicti“ tudi ogerski vladi, da bo ona pomagala vreči Taaffe-a, če ga on sam ne bo mogel. Hrup v dunajskem Izraelu je bil velikansk, uže naprej so pili „likof“ na račun novih ministrov iz svoje stranke.

Pa nekateri ljudje nimajo sreče in to skušajo zdaj dunajski judovsko-nemški „ministerstvo-prekucevalci“. Finančni minister Dunajevski je namreč dal ukaz, da avstrijsko-ogerska banka po svoji obvezi mora jemati liste za 10 gold., če tudi so popisani s českimi črkami, da se le pozná, da so njeni pravi. Ogerski minister se pa za vse to še zmenil ni, češ, da je premalenkostna reč, zavoljo katere se on z dunajskim ministerstvom ne bo lasal.

Zdaj je pa prišla banka sama, ki je te dvojejezične in čveteroglavne nakaznice ali dolžna pisma za 10 goldinarjev namestu srebra ali zlata med avstrijski in ogerski svet poslala. Pri tej imajo nemški judje in judovski nemci še več prijateljev, zato je rekla, da bo za bankovce s českimi ali drugimi napisi dajala namesto 10 gold. le 9 gold. 95 kr., toraj 5 krajc. manj, kakor je obljubila in na bankovce tiskati dala. Sovražniki Čehov, Slovanov in ministerstva Taaffeovega so se v pest smejali, češ, če uže ministerstvo ne gre rakom žvižgat, bo vsaj vsak Slovan pri svojem desetaku izgubil 5 soldov, in ker je Slovanov v Avstriji veliko, bo vsaj „naša“ banka pri tej izgubi imela velik dobiček.

Pa dunajsko-nemški jud obrača, slovanski Čeh pa obrne! Brž ko je Čeh izvedel, da banka misli jemati svoje desetake le za 9 gold. 95 kr., pisal in tiskal je na nje: „plati 9 zlatych 95 kr.“. — Na to nastane grozen hrup po vsem Izraelu. Po tem takem bi po českih in morda po slovanskih deželah sploh desetaki avstrijsko-ogerske banke jemali in dajali se le za 9 gold. 95 kr., kar bi banki škodovalo na kreditu ne le v Avstriji, ampak še bolj zunaj, ker bi se njeni bankovci ne jemali več za polne. Stisnili so zopet glave skup in ker vidijo, da na ta način ministerstva ne bodo pre-

kucnili, duhtajo zdaj nekaj družega, gotovo zopet ka smešnega.

Vendar ima ta zadeva nekaj resne strani, ki utegne do razsodbe priti še kam drugam. Nemško-magjarski desetaki so namreč dolžni listi, s katerimi se je banka zavezala tistemu, kdor jih prinese ji, zameniti jih za srebro in to v polnem znesku. Če toraj banka pripozna, da je to njen pravi dolžni list, mora plačati za-nj vse, za kar se je zavezala, — ako plača kaj manj, pripozna s tem tudi uže, da je list njen, in če kdo namesto 10 gold. dobí le 9 gold. 95 kr., gre lahko k sodnji in toži banko še za 5 kr., katerih mu za svojo za pravo spoznano nakaznico ni hotela dati. Vsaka sodnija bo po pravici morala obsoditi banko k doplačanju 5 kr. in v stroške ravno tako, kakor obsodi dolžnika, ki je na dolžno pismo namestu 10 gold. dal le 9 gold. 95 kr., toraj 5 kr. premalo. Kako lepo bi to bilo, si vsak lahko misli, a kakor se kaže, ne bo prišlo do tega, ker bi se takim razmeram ves svet smejal.

„Heiteres auch in ernster Zeit“, sem si mislil, ko sem to spisal, ker take reči, kakoršne zdaj dunajski prekucuhi uganjajo, so uže bolj za predpustni čas.

J. A.

Mnogovrstne novice.

* *Vožnja po zraku iz Amerike v Evropo.* V Novem Jorku se je ustanovila družba in uže precej novcev nabrala, da se napravi zračna ladija, s katero se spustí prof. A. King po zraku iz Amerike v Evropo. Družba trdno veruje, da se ta vožnja posreči.

* *Kobilice* so pokrile kavkaške dežele, turške in ruske. Ruska vlada je kavkaškemu deželnemu namestniku dovolila 100.000 rubljev za njihovo pokončavanje. Na otoku Smirni se vsi prebivalci pečajo s pokončavanjem požrešnih kobilic. V Angori so morali vse prodajalnice zapreti. Prišle so baje iz Perzije.

Naši dopisi.

Iz Rusije 5. avg. ::)* — Rž, pšenico in ječmen so v južni Rusiji poželi, v severni žanjejo; v južnih gubernijah je dalo žito prav bogato letino, kakoršne uže dolgo ni bilo, v severnih pa tudi večidel dobro. Lan se je na jugu prav lepo obnesel. Krompir je po vsej Rusiji debel in okusen. Sadja, razun jabelk in grozdja, bo obilo. Pretekli mesec smo imeli nekaj prav vročih dni: na solncu okoli 40° R., v senci do 30°, v sobi do 24°. Pa takih dni je bilo malo; začelo je večkrat deževati, kar zdaj poljedelce sem ter tje celó nadleguje. Sploh smo pa z letino in z vremenom zadovoljni.

Tudi politična atmosfera postaja polagoma bolj umerjena, tiha, jasna. Stebri evropskega, ali, kar je vse eno, židovskega psevdoliberalizma, padajo drug za drugim. Tisti polurusi, ki so poslednjo zimo Rusijo po liberalnem poti pritirali malo da ne do propada, pobirajo drug za drugim kopita, njihova mesta pa zajemljejo možje, ki se ne sramujejo svoje slavjanske krvi, ki se čutijo od nog do glave Ruse, možje narodni, možje, ki imajo ne samo jezik, ampak posebno srce za blagor naroda. Vse kaže boljšo prihodnost. V tej nadi nas potrjuje tudi vse tisto, kar se iz verjetnih virov sliši o reformah vnotranje uprave, napravljenih k finančni ekonomiji. Psevdoliberalno časopisje, se ve da, s takimi reformami ni zadovoljno. Tisto časopisje, ki je po prestopljenji 13. marcija iz enega očesa prelivalo krokodi-

*) „Novicam“ dobrovoljna kritika v „Moskovskih Vedomostih“ nas je jako razveselila. Vred.

love solze, na drugo oko pa se smehljalo v sladki nadi, da „diktatura srca“, kakor je „Golos“ proslavljal psevdoliberalni režim Loris-Melikova, zdaj zdaj bode porodila „konstitucijo“, tako časopisje ni zmožno razumeti naroda in misliti z njim, ono ni sposobno povzdigniti se do narodne ideje, ono nima čustva niti za žalost niti za radost naroda. To se je spet očitno pokazalo te dni. 29. julija se je pripeljal popolno nenadno ruski car s carico, otroci in brati v Moskvo. Moskva, kolikor je bilo v trenutek mogoče, se je praznično okinčila, narod se je v brezštevilnih množicah zibal po ulicah in okoli Kremlja, v katerem je car sprejemal dvorjanstvo, meščanstvo in duhovstvo. Moskovski župan g. Tretjakov je podal po ruski navadi caru „hleb-sol“. Na njegov kratki navdušeni pozdrav je car tudi kratko jedernato odgovoril: „Po veliki žalosti, ki je zadela mene, mojo družino in vso Rusijo, sem prav srečen, da sem mogel nazadnje izpolniti svoje srčne želje, videti staro pravo-prestolno stolico. Iskreno vas zahvaljujem za prijazen sprejem, s katerim ste razveselili mene, carico in otroke. Moj ranjki otec je večkrat zajavljal Moskvi svojo blagovoljnost za njeno udanost. Moskva je bila vselej lep zgled vsi Rusiji. Nadejam se, da tako bode tudi v bodočnosti. Kakor je Moskva v preteklosti pri vsaki priložnosti dokazala, tako ona tudi zdaj dokazuje, da v Rusiji car in narod je „odno jednodušnoje krepkoje celoje.“ — Iz Moskve se je car z družino odpeljal po železnici v Nižnji Novgorod, iz tega mesta pa na parohodu po Volgi čez Kostromo in Jaroslavelj v Ribinsk, iz Ribinska spet po železnici v Petrograd. Vse potovanje od Moskve do Ribinska je bilo prav naroden praznik, v katerem se je pokazalo, da je v Rusiji res „car i narod odno jednodušnoje krepkoje celoje“. Posebno bogato je to potovanje z idiličnimi epizodi, tako na priliko iz Jurjevca telegrafujejo: „Nekoliko vrst nad Jurjevcem je želela Gosudarinja Imperatrice z otroci sprehoditi se po bregu. Parohod „Otvažni“ je spustil mačke in parovi kater (mala ladjica) je prepeljal Njeno Veličanstvo z otroci in nekoliko spremljevalci na breg. Breg je bil pust, peščen, nekoliko daljše se vzdigujejo zeleni griči, pokriti z grmovjem. Na tak grič se je odpravila Gosudarinja z otroci peš. Ko so prišli vrh griča, so zagledali za njim vasico, katere s parohoda ni videti. Šli so k bližnji revni bajti, Gosudarinja je poprosila gospodinjo te bajte mleka, to je vdova vojina ubitega v poslednji vojski. Med tem, ko je Gosudarinja iz proste kmečke posode pila mleko ter milostljivo besedovala s kmetico, je tej nekdo iz spremljevalcev šepnil na uho: „To je carica“. Kmetica ni verjela, ampak zakričala nam je sè smehom: „Pojdi, pojdi, z Bogom! glejte, nu, kaj si je izmislil! od kod se bo tukaj vzela carica!“ Vendar situacija je bila skoro drugačna. Kmetje, ki so na polji delali, so zagledali na reki stoječi parohod in na carskih spremljevalcih blisteče uniforme, iz vseh koncev polja so se zbirali eni na breg, drugi v vas, in ko uže ni bilo nikake dvombe, prestrašena kmetica je padla k nogam Gosudarinje, katera jej je milostljivo velela ter pomagala vstati. Iz vasi in z griča se je Gosudarinja z otroci vračala okrožena s prebivalci, v kakoršni obleki je kdo bil: kmetje v rudečih in sinjih srajcah, kakoršne nosijo ob času poljskega dela, kmetice in otroci večidel bosi. Na bregu so vsi vaščani poklekli ter kleče glasno molili, da bi Bog dal zdravje Njihovim veličanstvom ter so blagodarili Boga za srečo, da so videli matuško carico. Za slovo je Njeno Veličanstvo tem nebotim vaščanom podarilo nekoliko novcev. (Dal. prih.)

V Gorici 14. avg. — Hvala Bogu, dež je prišel; pozna setev je vsaj deloma rešena. Brž potem, ko sem bil zadnji dopis oddal, ulila se je prva ploha, — pa ne

zdatna; veliko več dežja je bilo v sredo, še več ga kaže biti danes. Goriške procesije za dež 8. t. m. se je udeležila obilna množica ljudi, še več menda solkanske na Sv. Goro — v torek, največ pa oglejske 9. avgusta, namreč okoli 17 tisuč pobožnih, došlih iz raznih laških farã. — Za matematiko in fiziko na tukajšnji viši realki je imenovan profesor Iv. Berbuč, naš rojak iz Sela na Vipavskem, ki je bil dosedaj v Pazinu. — Mikati utegne mnoge, da gre naš gimnazijski veteran dr. Gregor Tušar v pokoj. Dr. Tušar je iz Idrije, roj. l. 1816., mašnik od l. 1839. Bil je najprej adjunkt bogoslovskega učilišča v Ljubljani, pozneje kaplan v Trnovem (na Notranjskem) in Mengšu; prestopivši k šolam — služil v Ljubljani, Požunu, Zagrebu in od leta 1861. v Gorici — vedno čvrst do zadnjega. Učencem svojim je gotovo nepozabljiv. Bival bo v Gorici. — Za deželnega poslanca kmečkih občin na Tominskem je izvoljen g. župan Tominski, Jož. Devetak; dobil je od 63 glasov 41; kakih 20 volilcev ni bilo prišlo k volitvi. — Zlati zaslužni križ je podelil cesar gosp. vikarju v Brestovici (na Krasu) Jož. Kumarju. — Naše veteransko društvo napravi prihodnjo nedeljo 21. t. m. cesarju in cesarjeviču na čast posebno slavnost na Merkaduci, to je, na travniku pred Gradščem. Mašo in ogovor dopoldne — pod milim nebom — bo imel naš prošt g. dr. E. Valussi; pozneje bo skupen obed in popoldne ljudska veselica. Pridejo tudi tržaški veterani. — Občnega zbora društva „Sloge“ se je udeležilo v četrtek 11. t. m. le toliko udov, da je bilo mogoče zborovati. Sklepi zborni so: Slovenski učni jezik naj se vpelje v srednje šole v Gorici; odpravijo naj se eksekutorji za davke; zemljiščni davek naj se plačuje 15. avgusta in 15. novembra; vvažanje poljskih pridelkov iz Italije naj se prepové ali vsaj zavira. V tem smislu naj gre peticija do državnega zbora. Izvoljen je tudi nov odbor; predsednik ostane dr. J. Tonkli. — Pretekli četrtek je igrala na Travniku mestna godba prvokrat pod vodstvom novega kapelnika Konrada Cartocci-a; ogromna množica je na zadnje živo ploskala. Bomo videli, ali pojde tudi v cerkvi vse tako dobro in — cerkveno. — Starega tukajšnjega gimnazija profesor (iz dobe pred njega preuravnavo) g. Rechfeld je te dni umrl v Gradcu 85 let star. Iz Gorice je bil šel v Ljubljano, pozneje prišel v Gradec. Po njegovem prizadevanji se je leta 1843. (ali 1842.) vpeljal (v Gorici) orglanje pri gimnazijski maši. Prej so učenci peli brez orgel.

Iz Železnikov 9. avg. (*Strele; slabe kupčije z železnino; šolsko.*) Letošnje leto je bilo res na mnoge strani uže zelo nesrečno. Predsinočnim proti večeru privlekli so se bili tudi nad našo dolino črno sivi oblaki; silno je treskalo in gromelo, in zelo smo se bali kake toče. Toče, hvala Bogu, sicer ni bilo; al posestnika J. M. iz bližnjega Jesenoveca zadela je vendar občutna škoda. Strele je namreč vdarila med njegovo čedo, ki se je pasla v hribu za njegovo hišo poleg neke pečine ter ubila mu hipoma devetero kóz. Sinek — pastir in nek odraščan možak vedrila sta v bližnjem hlevu, k sreči se jima ni nič zgodilo. — Naše železninske kupčije so še vedno neizrečeno slabe. Še to, kar se robe prodá, mora se oddajati tako rekoč v zgubo. Šola naša je toraj jela letos delati mnogo na to, da se vsaj za ženski spol priredi s časom kak drug zaslužek, kar je iz mnogih ozirov pač iskreno želeli. J. L.

Novomesto 10. avgusta. — V soboto 20. dne t. m. se odborniki onega odseka, ki se je za ubrambo trtne uši tukaj osnoval, podamo v Bizel na Štajarsko, da pod vodstvom gosp. Hanselna ogledamo v onem okraji tiste nograde, kamor se je uže pritepla nearečna filoksera. Temu našemu izletu na Štajarsko se pridružita tudi dva

gospoda iz Krškega, znabiti da tudi še kdo iz Metlike pride, kajti Metliškem okraju preti velika nevarnost. V nedeljo 21. dne t. m. bom v Krškem popoldne po krščanskem nauku predaval o filokseri; morebiti se mi posreči, tudi tam odsek osnovati za ubrambo trtne uši.

A. Ogulin.

Iz Št. Ožbalta. — Pri volitvi županstva pretekli mesec je bil za župana izvoljen Tomaž Novak iz Blagovice, za svetovalce so bili pa izbrani Janez Lebeničnik iz Javorja, Janez Petrič iz Blagovice, Pavel Cencelj iz Podmilja in Fran Cerva iz Blagovice.

Iz Borovnice 15. avg. (Zlata maša.) Ljubljani naš gospod župnik Anton Jugovic praznoval bode v nedeljo 21. dan t. m. zlato svojo mašo. Dolgo uže in težko pričakovali smo sijajnega tega dne — in v srce nas je bolelo zimske letošnje dneve, ko je huda bolezen pretila podreti 75letnega starčka in zatemniti dan veselja! Zdaj pa ima malo dni še do slavne te nedelje! Tedaj bode zlatomašnik prečastiti, rojen v Stari Loki, slovesno hvalil večnega Boga za podeljeno mu petdesetletno pastirovanje, obenem pa bode zadobiti mogel presrečno zavest, da isto petdesetletno pastirovanje bilo je blaženo, zelo blaženo! In kedo bi ga ne bil srčno vesel tega dneva, ki pozna zlatomašnika prečastitega, njega vse plemenito in možato obsegajoči značaj, njegovo poznato gostoljubnost in dobroto, kdor ve ceniti vedno mlade njegove nazore in možate napore za cerkev, za domovino, za vseobči blagor! Res, nenavadne in sosebno v priprostitih krogih širne zasluge ima ta mož — in prereditko je to v sedanjem času, da mož ta ga nima — neprijatelja! Bojim se, da ne bi, opisujoč plemenitost, domoljubnost, vedoželjnost in delavnost slavnega tega gospoda, žalil skromnosti njegove — zato naj preneham! Vsaj bode pa 21. dan t. m. dovolj jasno izpregovoril! — Ali takoj zdaj naj cenjene „Novice“ nesó v slovenski svet čestitko, da odmeva, kakor pristojí tacemu značajnemu in požrtvovalnemu rodoljubi: „Bog Vas ohrani še mnogo, mnogo let!“ — Na večer te zlate maše napravi v čast zlatomašniku, svojemu nekdanjemu predsedniku, národno naše „bralno društvo“ primerno slavnost. *) Svojo pripomoč ste bajé obljubili celó slavni društvu: „Sokol“ in pa „Citalniški pevski zbor“ iz Ljubljane. Ob enem bode prečastiti gospod zlatomašnik sam blagoslovil isti večer novo našo društveno zastavo. Slavnostni govor k blagoslovljenju bode bajé govoril gosp. deželni poslanec P. Grasselli. Sploh se nam obeta slovesen in blagonosen večer, kakor ima tudi dan biti vesel in prazničen! Lepa je toraj prilika, da gospôda iz Ljubljane in drugod ta dan malo pogleda v slovansko našo Borovnico.

Iz Ljubljane. — Jutrajšnji rojstni dan Nj. veličanstva cesarja se bode s slovesno sv. mašo ob 10. uri popoldne obhajal v stolni cerkvi.

— (Iz seje družbe kmetijske 7. avgusta) je „Novicam“ došlo sledeče poročilo: Po naročilu sl. ministerstva kmetijstva od 7. dne julija, naj se mu zopet letos, kakor druga leta, predloži statistični popis letošnje letine na Kranjskem, je odbornik gosp. Luka Robič, kakor prejšnji dve leti, tako tudi letos prevzel to delo; — od sl. ministerstva družbi poslana zanimiva knjiga „Bericht über die Thätigkeit des k. k. Ackerbau-ministeriums in der Zeit vom 1. Jänner 1877. bis 31. Dezember 1880.“ sprejela se je zahvalno; — sl. ministerstvo kmetijstva naroča odboru, naj se mu prošnje za državno podporo v pospeh kmetijskega nauka in na pomoč drugim deželnim potrebščinam za l. 1883. pošljejo uže do 10. dne prihodnjega meseca in to zato,

*) Žal nam je, da malo pred tiskom „Novic“ došlega nam slavnostnega programa nismo mogli natisniti. Vred.

ker skupno ministerstvo dunajsko hoče kmalu ob pričetku prihodnjemu državnemu zboru predložiti za leto 1883. načrtani državni proračun; — dopis ces. kralj. kupčijskega ministerstva, da je železnicam ponovilo prepoved, da ne smejo preveč goved (ne več ko 9) v en voz s 4 kolesi in 10.000 kg. nosivnosti natlačiti, je odbor na znanje vzel; ker je taka natlačba trpinčenje živine, zato se bode po postavi od leta 1855. kaznovala, in zato je tudi treba, da županstva vedó za to prepoved; — ponudbo gosp. Nume Dupuysa, lastnika kemičnega laboratorija na Dunaji, da hoče dobro potrjeno sredstvo namakanja žitnih semen v malih paketih za poskuse brezplačno družbi kmetijski poslati, je odbor z veseljem sprejel in jih bode, kedar jih prejme, razdelil gospodarjem v poskušnjo tega sredstva, po katerem se imajo pšenica, rž in druga žita obvarovati sneta; — g. Vinc. Liebl, posestnik in veliki vinski trgovec v Retzu v doljni Avstriji, je družbi naznanil sredstvo, s katerim, kakor trdi, se gotovo pokončajo rastlinam škodljivi mrčesi pa tudi filoksera; po želji odborovi objavi se to sredstvo v prihodnjem listu „Novic“ pod nadpisom „gospodarske izkušnje“; — naznanilo deželne kmetijske družbe v Budapeštu o razstavi sadja in sočivja 1., 2. in 3. oktobra v Budapeštu se je vzelo na znanje; — začasni odbor avstrijskega sadjerejskega društva (Oesterr. Pomologen-Verein), ki se je ustanovil na Dunaji, je družbi poslal program in pravila tega društva, katero se želi razširiti po vseh deželah avstrijskih z namenom, pospešiti napredek sadjereje in njeno kupčijo; prosil je tudi družbo, naj mu naznani nekatere možé, ki se posebno zanimajo za pospeh sadjereje, da sadjerejski odbor ž njimi potem v neposredno dotiko stopi; pravila društvena se lahko dobijo v pisarnici odborovi; — vodstvo vinorejske učilnice v Koneglianu blizo Benedek je družbi poslalo vabilo k mednarodni razstavi orodja vinorejskega in strojev vinorejskih, katera bode z dovoljenjem laškega ministerstva kmetijskega in kupčijskega v Koneglianu (Conegliano) blizo Benedek od 1. do 20. novembra t. l. in v katero razstavo se sprejmejo vinorejski stroji tudi iz avstrijskih in drugih dežel; če ima naših ljudi kdo kako posebno orodje ali kak poseben stroj v to razstavo poslati, naj se obrne do pisarnice naše družbe, da bolj na drobno izvé statut te razstave. — Za ude družbe kmetijske so bili sprejeti g. Florijan Zorko, posestnik v Družinski vasi, g. Janez Hude, kramar v Mirni peči, in g. Jan. Povše, posestnik v dolenjem Podborštu.

— Na vprašanje mnogih častilcev gospoda viteza Schneida-Treuenfeldskega, ki uže par tednov s svojo rodovino biva na svoji grajščini na Zapricah poleg Kamnika, radostni odgovarjamo, da se zdravje njegovo prav veselo boljša, vendar si mora visokospoštovani gospod še nekoliko časa zelo potrebnega počitka privošiti pod milim nebom naše in njegove sedanje domovine, kateri je z dušo in telesom naklonjen.

— Gosp. Vojteh Levičnik, ki je poklican v službo ministerstva pravosodja na Dunaj, je zlahtnik naših narodnih Levičnikov. Rojen je bil sicer v Gorotanu med trdimi Nemci, al, preselivši se z ranjcim svojim očetom na Kranjsko, poprijel se je bil uka slovenščine z „dušo in telesom“ in izuril se v tej vedi tako, da je kot pravnik na Dunaji večkrat imel pohvaljene javne govore. Tudi kot c. k. uradnik in okrajni sodnik v Ptui ni značajni mož nikoli zakrival svojega čistega rodoljubja, zato gotove tudi kot ministerski uradnik naši pravični in lojalni narodni reči ne bo nikdar nezvest. V njem se strinja živa narodna zavest z iskrenim avstrijskim patriotizmom. Slava mu!

— Prečastiti gospod stolni dekan Jurij Volec je v pondeljek natihoma obhajal zlato sv. mašo.

— (O zadevah posojilnice za ljubljanski okraj) je došel „Novicam“ sledeči dopis, ki je vreden, da ga prevdarijo oni gospodje župani, ki so bili v shodu 10. dne t. m. v odsek voljeni, ki naj novi posojilnici osnuje pravila. Došli nam dopis se tako-le glasi:

„Da bi to ne bila koristna naprava posojilnice, temu — mislim — da noben človek ne oporeka. Vprašanje je pa, ali bi ne bilo še bolj koristno, ako bi se okoličanje zedinili in pristopili našemu uže nekaj let obstoječemu „hranilnemu in posojilnemu društvu“? Ako bi hotelo vsaj 50 novih udov iz kmetov pristopiti našemu uže obstoječemu društvu, rad hočem kot predsednik sklicati potem občni zbor in delati na to, da bo večina odbornikov iz okolice ljubljanske. Sedež društva, katerega mislijo vrli okoličani osnovati, biti bi moral vsakako v Ljubljani, uže zaradi obilnega poslovanja z uradi itd. Organizacija novega društva stane gotovo kakih 300—400 gld.; hranilno in posojilno društvo ima uže vse to osnovano, ima uže nekaj rezervnega zaklada, ima najboljšo koncesijo in denar na hipoteko, na menjice, za zastavo in na blago. Te pravice nima nobeno tukajšnje finančno društvo. Tudi imamo uže nekaj udov kmetov iz okolice. Letošnjega prometa bilo je uže nad 15.000 gold.

Josip Regali, mestni odbornik.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Presvitli cesar, na svojem potovanju po Salcburškem, Predarelskem in Tirolskem povsod navdušeno sprejeman, je včeraj došel v Išel nazaj, kjer ostane, dokler bo vreme za bivanje na deželi ugodno.

— Gospôsko zbornico bo, kakor piše „Czas“, vlada pomnožila s skušenimi državniki autonomistom ne nasprotnimi. Ko bi se bilo to zgodilo uže lani, bili bi v mnogem na boljšem. „Festina lente“ je res v politiki tisto dobro pravilo, katerega se grof Taaffe dosledno drži, vendar je on večkrat preveč „Fabius cunctator“ ter si s tem sam pokazi svoje blage namene.

— S 1. januarjem 1881. prevzame vodstvo vseh obrtnijskih šol naučno ministerstvo.

— Presvitli cesar je po toči oškodovanim Štajarcem daroval 8000 gold.; prošnje je vložil in priporočil, kakor „Slov. Gosp.“ poroča, poslanec baron Gödel. Škoda, katero je toča v Mariborskem, Ptujskem, Brežiškem in Celjskem okrajnem glavarstvu naredila, je pa res tudi silna, kajti cenjena je na 860.000 gold.

— C. kr. ministerstvo pravosodja je pozvalo gosp. Levičnika, c. k. okrajnega sodnika v Ptui, v službo svojo na Dunaj. — Mi z vsemi rodoljubi slovenskimi vred čestitamo občespoštovanemu in značajnemu domoljubu k temu odlikovanju, s katerim se je pa tudi sl. ministerstvo izvrstnega uradnika pridobilo.

Iz Štajarskega. — Razpisane so tri živinozdravniške službe s plačo po 600 gold., namreč v Mariboru, Ptui in Radgoni. Znanje slovenskega jezika se zahteva od služb v Mariboru in Ptui, — za Radgono pa, — čujte! ne. „Naj pomnijo to naši poslanci“ — dobro opominja „Slov. Gosp.“

— Kakor poroča „Slov. Gosp.“, je celjska konferenca sprejela predlog mnogozaslužnega župnika: preč. ordinarijatu se izreče želja, naj se pri celjskem tiskarji Rakuši ne tiska več kronika lavantinske škofije, dalje naj noben duhovnik ne kupuje pri njem tiskovin za farni urad, dokler bo njegova „Cillier Zeitung“

tako grdo psovala katol. duhovščino pa slovenski narod. Vsi navzoči gospodje iz celjske, laške in novocerkevške dekanije so pritrdili.

Iz Prage. — Grozna nesreča je 13. dne t. m. zadela narod česki: krasno slovansko gledališče, ponos in veselje vsega naroda, ki bi se bilo imelo v kratkem odpreti, je danes — razvalina po strašnem ognju, katerega pravi vzrok dozdej še ni znan, o katerem pa se čuje mnogo govoric, da tudi žvepljenke nemčurske utegneje temu požaru pritaknjene biti; pač strašno bi bilo, če sovražna strast sega tako daleč! Preiskave bodo morebiti pravo luč prižigale, je li to res ali ne. Škoda se ceni na en milijon gld.; zavarovano dozdej je le za 400.000 gold. bilo. Cesarjevič Rudolf je takoj blagovolil darovati 5000 gold., in tudi od družih rodoljubov obilo dotekajo darovi za zidanje novega poslopja. — Mestni odbor je votiral 50.000 gold. in vsa druga mesta, društva itd. bodo doprinesla obilo pomoč. „Pokrok“ misli, da v enem letu bo novo gledališče gotovo.

— Ker dosedanji mnogozaslužni župan gosp. Mrzović nikakor ni hotel na novo sprejeti županstva, je bil gosp. dr. Josip Hofman, velečenjeni kr. bilježnik, z veliko večino glasov izvoljen, za podžupana pa gosp. Jurij Crnadka. — Cesar naši bratje na Hrvatskem niso pred tako poznali kakor mi Cislajtanci: preganjanja profesorjev in uradnikov zaradi vladi nepovoljnega vedenja pri volitvah, no, to poznajo zdaj dobro; profesorje in uradnike odstavljajo začasno od službe in plače.

Hrvatsko. Iz Zagreba. — Volitve za deželni zbor bodo uže čez mesec dni. Vladna stranka dela uže na vse kriplje, da bi dobila večino v zbor, — a težko, da se jej to posreči, kajti popolni propad njen pri volitvah mestnih je preslaba prognoza za zmago pri volitvah za deželni zbor. Tudi „Obzor“ opozoruje uže svojo (narodno neodvisno) stranko, naj gré na delo, da sovražnik ne bode ljulike sejal med pšenico. Glavna načela programa neodvisne stranke načrtuje „Obzor“ na kratko tako-le: „česa imamo, treba čvrsto držati, česa nimamo, pa nam je treba, za to treba poganjati se, da dobimo“. Centralni volilni odbor bode kmalu stopil s svojim razglasom pred narod, med tem pa, svetuje „Obzor“, naj vsak, kdor ima zanesljivega človeka, napoti ga na delo, da med svojimi prijatelji dalje dela za srečen izid volitve; ni treba vsake stvarce čakati iz Zagreba.

Francoska. — Unanji svet se zdaj zelo briga za volitve na Francoskem in pa za shod cesarjev v Gasteinu. Skonca so oficijozni mislili, da je to le znamenje dvorljivosti, al Bismarkov list „Nordd. Allg. Ztg.“ mu je dala večji pomen, češ, da shod ima namen, nemško-avstrijsko zvezo le še bolj vtrditi. Vidi se, da Bismark krvavo potrebuje prijateljstva Avstrije, katero z železno voljo drži v svojih krempljih, kjer drugje nima prijatelja. Z Rusijo si je vse pokvaril za zmiraj, Francoska misli na maščevanje. Laška se nadja od Gambete, da bo on, če zmaga o volitvah, to stvar v red spravil. Zato gleda tudi vse na predstoječe volitve za zbor francoski, ker, če zmaga Gambetta, nihče ne dvomi, da se bo brž lotil maščevanja; saj je sam rekel, da je vojska gotova in da propad l. 1870. ga še zmiraj tako boli, kakar ga je bolel takrat. S tem je dregnil v najobčutljivejše žilice francoskega naroda. Ako postane ministerski predsednik, je Nemčiji to znamenje vojske. Časnik „Rep. française“ kliče za prihodnje volitve Francoze na noge za Gambeto, ako nočejo, da bo šla Francoska nazaj.